

Indeks potrošačkih cijena (CPI)¹ Decembar 2012. godine

Mjesečna deflacija u decembru iznosila -0,3%, dok je godišnja inflacija bila +5,1%

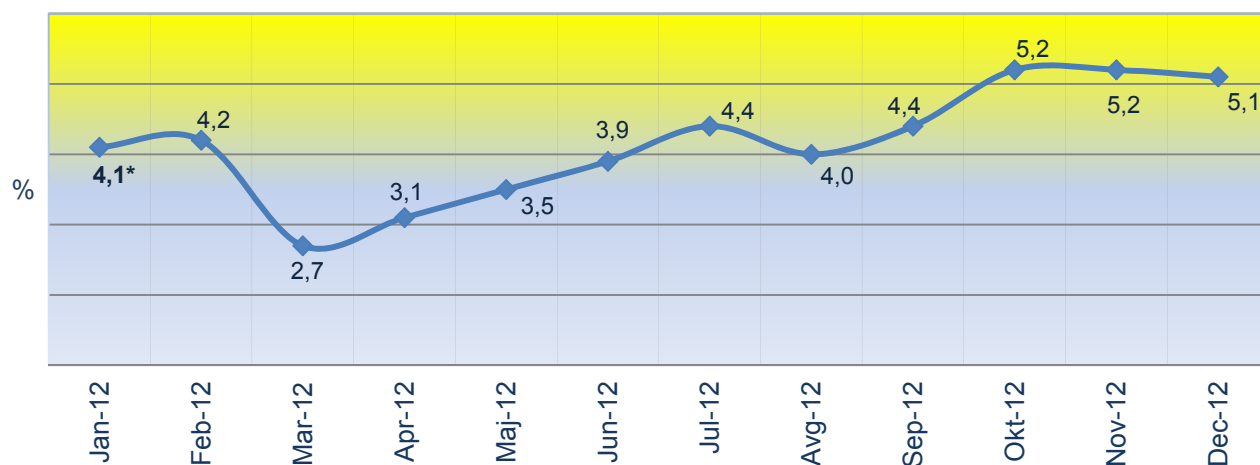
Mjesečna deflacija u decembru, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,3%, dok je godišnja inflacija iznosila +5,1%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu deflacije imali su pad cijena goriva i maziva; obuće i odjeće; voća i povrća, kao i prevoznih usluga.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama:

Odjeća i obuća (-1,7%); Prevoz (-1,7%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-0,7%); Rekreacija i kultura (-0,4%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,2%); Hoteli i restorani (-0,1%); dok je rast cijena zabilježen u grupama: Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+0,6%); Zdravlje(+0,2%); Komunikacije (+0,1%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Obrazovanje; Ostali proizvodi i usluge, su ostale na nivou iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u decembru zabilježene su u grupama: Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+11,6%); Alkoholna pića i duvan (+10,7%); Hrana i bezalkoholna pića (+6,9%); Odjeća i obuća (+3,9%); Komunikacije (+3,3%); Rekreacija i kultura (+3,2%); Hoteli i restorani (+2,0%); Zdravlje (+0,7%); Prevoz (+0,5%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Ostali proizvodi i usluge (-2,6%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-1,5%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

¹ Podaci za januar 2012. godine su revidirani zbog prelaska na novi ponderacioni sistem i tabelu sa revidiranim podacima prilažemo na kraju saopštenja.

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Dec 2012 Ø 2011	Dec 2012 Nov 2012	Dec 2012 Dec 2011	Jan-Dec 2012 Jan-Dec 2011
00	CPI - ukupno	1000,0	5,8	-0,3	5,1	4,1
01	Hrana i bezalkoholna pića	375,5	6,7	-0,2	6,9	4,2
02	Alkoholna pića i duvan	37,2	17,1	0,0	10,7	16,7
03	Odjeća i obuća	76,1	4,2	-1,7	3,9	0,0
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	128,7	13,3	0,6	11,6	9,8
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	49,4	-1,4	-0,7	-1,5	-0,1
06	Zdravlje	28,0	4,1	0,2	0,7	3,4
07	Prevoz	121,6	1,4	-1,7	0,5	2,7
08	Komunikacije	55,8	3,8	0,1	3,3	2,3
09	Rekreacija i kultura	32,1	3,0	-0,4	3,2	2,1
10	Obrazovanje	21,8	-0,2	0,0	0,0	-0,2
11	Hoteli i restorani	29,6	1,6	-0,1	2,0	3,6
12	Ostali proizvodi i usluge	44,2	-0,8	0,2	-2,6	-0,3

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), decembar 2012.

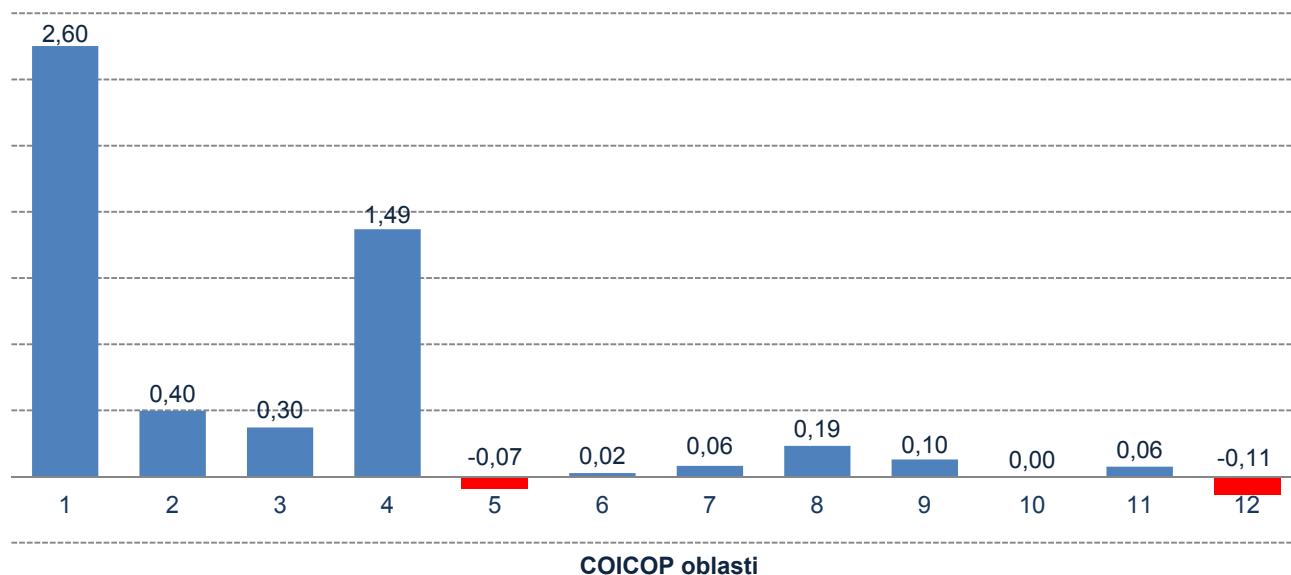

Tabela 2. Stope inflacije prikazane preko oblasti, grupa mjerene CPI-om, u %

COICOP /HICP	Naziv	Ponderi ‰	<u>Dec 2012</u> <u>Ø 2011</u>	<u>Dec 2012</u> <u>Nov 2012</u>	<u>Dec 2012</u> <u>Dec 2011</u>	<u>Jan-Dec 2012</u> <u>Jan-Dec 2011</u>
00	CPI - ukupno	1000,0	5,8	-0,3	5,1	4,1
01	HRANA I BEZALKOHOLNA PIĆA	375,5	6,7	-0,2	6,9	4,2
011	Hrana	354,6	6,6	-0,2	6,8	4,1
012	Bezalkoholna pića	20,9	9,5	0,6	9,0	6,0
02	ALKOHOLNA PIĆA I DUVAN	37,2	17,1	0,0	10,7	16,7
021	Alkoholna pića	15,4	5,3	0,0	2,7	4,4
022	Duvan	21,8	25,4	0,0	16,5	25,7
03	ODJEĆA I OBUĆA	76,1	4,2	-1,7	3,9	0,0
031	Odjeća	44,5	9,9	-1,0	8,6	1,6
032	Obuća	31,6	-3,7	-2,6	-2,7	-2,2
04	STANOVANJE, VODA, STRUJA, GAS I DRUGA GORIVA	128,7	13,3	0,6	11,6	9,8
041	Stvarne rente	11,1	-1,9	1,2	-1,9	-0,6
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	-1,6	1,0	0,7	-2,2
044	Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	13,9	18,2	0,0	0,0	20,9
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	15,4	0,5	16,2	10,5
05	POKUĆSTVO I RUTINSKO ODRŽAVANJE STANA	49,4	-1,4	-0,7	-1,5	-0,1
051	Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	12,6	-8,0	-2,4	-7,1	-2,5
052	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,5	12,7	0,0	9,7	10,7
053	Aparati za domaćinstvo	15,1	0,6	-0,3	0,6	0,2
054	Staklarija, pribor za jelo i kućne potrebštine	1,9	-0,1	0,0	-1,4	0,7
055	Alati i razne potrebštine za kuću i vrt	1,6	4,6	0,0	2,9	2,9
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-1,4	0,0	-1,2	-1,2

Tabela 2. Stope inflacije prikazane preko oblasti, grupa mjerene CPI-om, u %

/nastavak/

COICOP /HICP	Naziv	Ponderi ‰	Dec 2012 Ø 2011	Dec 2012 Nov 2012	Dec 2012 Dec 2011	Jan-Dec 2012 Jan-Dec 2011
06	ZDRAVLJE	28,0	4,1	0,2	0,7	3,4
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	4,7	0,2	1,0	3,7
062	Nebolničke usluge	8,0	2,5	0,0	0,0	2,5
07	PREVOZ	121,6	1,4	-1,7	0,5	2,7
071	Kupovina vozila	13,3	-0,1	0,0	-0,1	0,0
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	1,8	-2,4	1,4	3,3
073	Usluge prevoza	40,0	1,1	-1,1	-1,0	2,4
08	KOMUNIKACIJE	55,8	3,8	0,1	3,3	2,3
081	Poštanske usluge	2,1	6,0	0,0	0,0	6,3
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	3,9	0,1	3,5	2,3
09	REKREACIJA I KULTURA	32,1	3,0	-0,4	3,2	2,1
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-9,4	-1,4	-8,1	-5,2
092	Ostala veća trajna dobra za rekreaciju i kulturu	0,3	1,2	0,0	1,0	0,7
093	Ostala rekreaciona oprema, cvijeće i kućni ljubimci	3,3	0,1	0,0	0,2	0,0
094	Rekreacione i kulturne usluge	1,3	7,7	0,0	7,5	4,0
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	9,1	0,0	8,8	5,7
10	OBRAZOVANJE	21,8	-0,2	0,0	0,0	-0,2
10x	Predškolsko i osnovno obrazovanje, više i visoko obrazovanje	21,8	-0,2	0,0	0,0	-0,2
11	HOTELI I RESTORANI	29,6	1,6	-0,1	2,0	3,6
111	Usluge ishrane	20,6	1,1	0,0	1,7	0,5
112	Usluge smještaja	9,0	1,4	-0,5	0,4	12,0
12	OSTALI PROIZVODI I USLUGE	44,2	-0,8	0,2	-2,6	-0,3
121	Lična njega	37,2	-0,4	0,4	-2,2	-0,2
123	Lični predmeti	3,2	-6,6	-2,1	-9,7	-2,5
124	Socijalna zaštita	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
125	Osiguranje	0,6	3,9	0,0	0,0	4,0
126	Finansijske usluge	2,0	-0,7	0,0	-0,7	-0,5
127	Ostale usluge	0,2	-1,2	0,0	0,0	-1,1

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, dec.2012.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	0,5	0,05
121	Lična njega	37,2	0,4	0,01
041	Stvarne rente	11,1	1,2	0,01
012	Bezalkoholna pića	20,9	0,6	0,01
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	1,0	0,01
<hr/>				
053	Aparati za domaćinstvo	15,1	-0,3	-0,01
123	Lični predmeti	3,2	-2,1	-0,01
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-1,4	-0,01
051	Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	12,6	-2,4	-0,03
073	Transportne usluge	40,0	-1,1	-0,04
031	Odjeća	44,5	-1,0	-0,04
011	Hrana	354,6	-0,2	-0,07
032	Obuća	31,6	-2,6	-0,08
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	-2,4	-0,16

Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, dec.2012.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
011	Hrana	354,6	6,8	2,41
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	16,2	1,53
031	Odjeća	44,5	8,6	0,38
022	Duvan	21,8	16,5	0,36
012	Bezalkoholna pića	20,9	9,0	0,19
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	3,5	0,19
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	8,8	0,17
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	1,4	0,10
021	Alkoholna pića	15,4	2,7	0,04
111	Usluge ishrane	20,6	1,7	0,03
052	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,5	9,7	0,02
<hr/>				
041	Stvarne rente	11,1	-1,9	-0,02
123	Lični predmeti	3,2	-9,7	-0,03
073	Transportne usluge	40,0	-1,0	-0,04
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-8,1	-0,07
121	Lična njega	37,2	-2,2	-0,08
032	Obuća	31,6	-2,7	-0,09
051	Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	12,6	-7,1	-0,09

PRILOG

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Jan 2012 Ø 2011	Jan 2012 Dec 2012	Jan 2012 Jan 2011	Jan-Dec 2011 Jan-Dec 2010
00	CPI - ukupno	1000,0	1,4	0,7	4,1	3,5
01	Hrana i bezalkoholna pića	375,5	-0,2	0,0	3,0	4,1
02	Alkoholna pića i duvan	37,2	12,2	6,0	21,8	18,9
03	Odjeća i obuća	76,1	0,3	0,0	0,7	-1,6
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	128,7	5,2	3,6	5,5	-0,7
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	49,4	0,1	0,0	-0,1	-0,9
06	Zdravlje	28,0	3,3	0,0	9,8	13,4
07	Prevoz	121,6	1,4	0,5	8,2	8,8
08	Komunikacije	55,8	0,5	0,0	1,0	0,6
09	Rekreacija i kultura	32,1	-0,2	0,0	-1,1	-4,4
10	Obrazovanje	21,8	-0,2	0,0	-0,3	-0,4
11	Hoteli i restorani	29,6	-0,6	-0,2	-0,4	3,7
12	Ostali proizvodi i usluge	44,2	1,8	0,0	2,8	1,3

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se objavljuju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5% ($10 \cdot 5\% = 0.5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06% ($12 \cdot 0.5\% = 0.06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org